

I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТ

ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 18 юни 2009 година

за създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение

(текст от значение за ЕИП)

(2009/С 155/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 149, параграф 4 и член 150, параграф 4 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Преходът към икономика, основана на знанието (Европейски съвет в Лисабон, 2000 г.) изисква модернизация и постоянно подобряване на системите за професионално образование и обучение („ПОО“) в отговор на бързите промени в икономиката и обществото, така че тези системи да допринесат за увеличаване на заетостта и социалната интеграция и да улеснят достъпа до учене през целия живот за всички, включително за хората в неравностойно положение.

⁽¹⁾ ОВ С 100, 30.4.2009 г., стр. 136.

⁽²⁾ ОВ С 325, 19.12.2008 г., стр. 48.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 18 декември 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 11 май 2009 г.

(2) Европейският съвет в Барселона от 2002 г. определи целта европейските системи за образование и обучение да бъдат превърнати в световен еталон за качество до 2010 г.

(3) С интегрираните насоки от Лисабон за растеж и заетост 2005—2008 г. държавите-членки се призовават да развият достъпна система за учене през целия живот на достъпни цени, която да отговаря на променящите се нужди на основаните на знанието икономика и общество. Адаптирането и изграждането на капацитет на системите за образование и обучение са необходими, за да може се подобри тяхната степен на съответствие по отношение на пазара на труда. Ето защо целите, определени в политиката в областта на образованието и обучението, следва да допълват в още по-голяма степен целите на политиката в областта на икономиката и на пазара на труда, така че да съчетават социално сближаване и конкурентоспособност.

(4) Вследствие на резолюцията на Съвета от 19 декември 2002 г. относно насърчаване на засиленото европейско сътрудничество в областта на професионално образование и обучение ⁽⁴⁾ („Копенхагенски процес“), както и в резултат от последвалата съвместна работа между Комисията, държавите-членки, социалните партньори, държавите от ЕИП-ЕАСТ и страните-кандидатки по определяне на приоритетите за осигуряване на качество, беше разработена обща рамка за осигуряване на качество („ОРОК“), като беше отчетен наличният опит и „добри практики“ в различните участващи страни.

(5) В съответствие с представения на Европейския съвет съвместен междинен доклад за 2004 г. на Съвета и

⁽⁴⁾ ОВ С 13, 18.1.2003 г., стр. 2.

Комисията относно Работната програма за обучение и образование 2010 г. ⁽¹⁾, ОРОК за ПОО (като част от последващите действия след Декларацията от Копенхаген) и развитието на „одобрен набор от стандарти, процедури и насоки за осигуряване на качество“ ⁽²⁾ (във връзка с Болонския процес и като част от работната програма за целите на системите за образование и обучение) следва да бъдат основни приоритети за Европа.

- (6) Съветът по образованието от май 2004 г. ⁽³⁾, подкрепи подхода на ОРОК и прикани държавите-членки и Комисията, в рамките на съответните им правомощия, да насърчават прилагането ѝ на доброволен принцип, заедно със съответните заинтересовани страни.
- (7) Европейската мрежа за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение ⁽⁴⁾ предостави европейска платформа, която позволи подходящо изпълнение на Заключенията на Съвета от 2004 г. и Комюникето от Хелзинки и улесни трайно сътрудничество между държавите.
- (8) През 2006 г. Комюникето от Хелзинки подчерта необходимостта от по-нататъшно развитие и прилагане на общи европейски инструменти, предназначени по-конкретно за ПОО, като се базира на принципите, които са в основата на ОРОК, както е посочено в заключенията на Съвета от май 2004 г. относно осигуряване на качеството на ПОО с цел насърчаване на културата на подобряване на качеството и по-широкото участие в Европейската мрежа за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение.
- (9) Настоящата препоръка установява Европейска референтна рамка за осигуряване на качество („Рамката“) като референтен инструмент, чиято цел е да помогне на държавите-членки да развият и наблюдават постоянното подобряване на техните системи за ПОО въз основа на общи европейски референции, които изграждат и доразвиват ОРОК. Рамката следва да допринесе за подобряване на качеството на ПОО и за увеличаване на прозрачността и последователността на политиката в областта на развитието на ПОО между държавите-членки, като насърчава взаимно доверие, мобилност на работниците и учащите и учене през целия живот.
- (10) Рамката следва да включва цикъла на осигуряване и подобряване на качеството включващ планиране, прилагане, оценяване/оценка и преразглеждане/ревизия на ПОО, подкрепени от общи критерии за качество,

примерни дескриптори и показатели. Процесът на наблюдение, включващ комбинация от механизми за вътрешно и външно оценяване, следва да бъде определен по целесъобразност от държавите-членки, за да се установят възможностите на системите, процесите и процедурите и областите, в които се налага подобрене. Рамката следва да включва използването на измервателни инструменти с цел предоставяне на доказателства за ефективност.

- (11) Рамката следва да се прилага на равнище системи за ПОО, на равнище институти за предоставяне на ПОО и това на даване на квалификации. Тя осигурява системен подход по отношение на качеството, като включва и свързва помежду им съответните равнища и действащи фактори. Рамката следва да постави акцент върху наблюдението и подобряването на качеството чрез съчетаване на вътрешно и външно оценяване, преглед и процес на подобрене, подкрепени от конкретни цифри и качествен анализ. Рамката следва да се превърне в основа за по-нататъшно развитие чрез сътрудничество на европейско, национално, регионално и местно равнище.
- (12) Като предоставя конкретни мерки в подкрепа на културата на оценяването и подобряването на качеството на всички равнища, настоящата препоръка допринася за използването на основани на факти политика и практика, като основа за по-ефикасни и справедливи политики в съответствие със Заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки от 2006 г. относно ефикасност и справедливост на европейските системи за образование и обучение ⁽⁵⁾.
- (13) Настоящата препоръка предвижда рамка за определяне, подкрепа и обмен на най-добри практики не само на национално, но и на местно и регионално равнище във всички релевантни мрежи, включително Мрежата на европейската референтна рамка за осигуряване на качество.
- (14) Настоящата препоръка взема предвид „Общи принципи за осигуряване на качеството на висшето образование и на професионалното обучение“, които са включени в приложение III към препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот ⁽⁶⁾ („ЕКР“). Следователно рамката следва да подкрепя прилагането на ЕКР и по-специално качеството на удостоверяването на резултатите от ученето. Тя следва също така да подкрепя прилагането на други европейски инструменти като Европейската кредитна система в ПОО и общите европейски принципи за определяне и оценка на неформално и самостоятелно учене.
- (15) Като се вземе предвид незадължителният ѝ характер, настоящата препоръка е в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора, доколкото нейната цел е да подкрепя и допълва действията на

⁽¹⁾ ОВ С 104, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ „Осъществяване на европейското пространство на висшето образование“: Комюнике от конференцията на министрите на висшето образование, Берлин, 19 септември 2003 г.

⁽³⁾ Заключенията на Съвета относно осигуряването на гаранции за качество в областта на професионалното образование и обучение от 28 май 2004 г.

⁽⁴⁾ Европейската мрежа за осигуряване на качество в ПОО беше създадена през октомври 2005 г. от Комисията след положителното становище на Консултативния комитет за професионално обучение. Членовете ѝ бяха посочени от държавите-членки, страните-кандидатки, държавите от ЕАСТ—ЕИП и организациите на европейските социални партньори, в съответствие със специална процедура.

⁽⁵⁾ ОВ С 298, 8.12.2006 г., стр. 3.

⁽⁶⁾ ОВ С 111, 6.5.2008 г., стр. 1.

държавите-членки чрез улесняване на по-нататъшното сътрудничество между тях, за да се увеличи прозрачността на ПОО и насърчи мобилността и ученето през целия живот. Тя следва да се прилага в съответствие с националното законодателство и практика. Настоящата препоръка е в съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, тъй като не замества или определя националните системи за осигуряване на качество. Рамката не определя конкретна система или подход за осигуряване на качество, а предвижда общи принципи, критерии за качество, примерни дескриптори и показатели, които може да помагат за оценката и подобряването на съществуващите системи и предоставяне на ПОО.

(16) Референтните показатели, предложени в приложение II, имат за цел да подкрепят оценяването и подобряването на качеството на системите и/или институтите, предоставящи ПОО в съответствие с националното законодателство и практики, и да служат като „набор от инструменти“, от който различните ползватели може да избират показателите, които считат, че в най-голяма степен съответстват на изискванията на тяхната конкретна система за осигуряване на качество. По отношение на тяхното естество и цел, те следва да се отличават от показателите и моделите за сравнение, посочени в заключенията на Съвета от 25 май 2007 г. относно съгласувана рамка от показатели и модели за сравнение относно наблюдението на напредъка при изпълнението на целите от Лисабон в областта на образованието и обучението ⁽¹⁾.

(17) Рамката, ако бъде използвана и доразвивана от държавите-членки, би могла да им помага за по-нататъшно подобряване и развиване на техните системи за ПОО, за подкрепа на стратегиите за учене през целия живот, по-нататъшна интеграция на европейския пазар на труда и прилагане на ЕКР и насърчаване на културата на подобряване на качеството на всички равнища, като се зачита богатото разнообразие от национални образователни системи.

(18) Настоящата препоръка следва да допринася за модернизирани системи за образование и обучение, подобряване на ефективността на обучението посредством стремежа да се гарантира, че обучавашите се няма да напуснат системите без квалификации, подобряване на взаимната обвързаност между образование, професионално обучение и трудова заетост, изграждане на мостове между формалното, неформалното и самостоятелното учене и разширяване на предоставянето на квалификации на основата на придобития опит,

ПРЕПОРЪЧВАТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:

1. Да използват и развиват допълнително Европейската референтна рамка за осигуряване на качество („Рамката“), критериите за качество, примерните дескриптори и референтните показатели, както са определени и подробно описани в приложения I и II, да подобряват допълнително и развиват своите системи за ПОО, да подкрепят стратегиите

за учене през целия живот и прилагането на ЕКР и на Европейската харта за качество на мобилността и да насърчават културата на подобряване на качеството и нововъведенията в качеството на всички равнища. Специално внимание следва да се отдели на прехода от ПОО към висше образование;

2. Не по-късно от 18 юни 2011 година, всяка от държавите-членки да разработи подход, насочен към подобряване на системите за осигуряване на качество на национално равнище, когато това е целесъобразно, и към възможно най-добро прилагане на Рамката, като включи социалните партньори, регионалните и местните органи и всички релевантни заинтересовани страни в съответствие с националното законодателство и практика;

3. Да участват активно в мрежата на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество („мрежата на Рамката“) като основа за по-нататъшно разработване на общи принципи, референтни критерии и показатели, насоки и инструменти за подобряване на качеството на ПОО на национално, регионално и местно равнище, по целесъобразност;

4. Да установят там, където такава липсва, национална референтна точка за осигуряване на качество за ПОО, която да е свързана със съответните структури и изисквания на всяка държава-членка и да обединява съобразно националните традиции съществуващите органи, действащи в тази област и да включва социалните партньори и съответните заинтересовани страни на национално и регионално равнище, така че да гарантира доразвиването на инициативи. Референтната точка следва,

— да осигурява на широк кръг заинтересовани страни информацията относно дейностите на мрежата на Рамката,

— да предоставя активна подкрепа за прилагането на работната програма на мрежата на Рамката,

— да предприема конкретни инициативи за насърчаване на по-нататъшното развитие на Рамката в национален контекст,

— да подкрепя самооценяването като допълнително и ефективно средство за осигуряване на качество, което позволява измерване на успеха и установяване на областите, които се нуждаят от усъвършенстване предвид прилагането на работната програма на мрежата на Рамката,

— да гарантира, че информацията се разпространява по ефективен начин сред заинтересованите страни.

5. На всеки четири години да осъществяват преглед на процеса на прилагане — такъв преглед да бъде включен в във всеки втори национален доклад за напредъка, изготвен в контекста на бъдещата стратегическа рамка за европейско сътрудничество в образованието и обучението въз основа на референтни критерии, които да бъдат дефинирани в рамките на мрежата на Рамката, в сътрудничество с Комисията и държавите-членки,

⁽¹⁾ ОВ С 311, 21.12.2007 г., стр. 13.

ПОДКРЕПЯТ НАМЕРЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА ДА:

1. Подкрепя държавите-членки в осъществяването на горепосочените задачи, по-конкретно като улеснява сътрудничеството и съвместното учене, като провежда изпитвания и разработва справочен материал, и като предоставя информация относно процесите на развитие на качеството в ПОО в държавите-членки;
2. Насърчава и участва заедно с държавите-членки в мрежата на Рамката, като допринася за разработването на политиките в тази област чрез конкретни предложения и инициативи, в зависимост от необходимостта;
3. Гарантира наблюдение върху изпълнението на настоящата препоръка, като представя доклад на всеки четири години пред Европейския парламент и Съвета относно придобития

опит и последствията за бъдещето, включително, ако е необходимо, преглед на настоящата препоръка, осъществен в сътрудничество с държавите-членки и с участието на различни заинтересовани страни;

4. Предприема въз основа на доклада и в сътрудничество с държавите-членки оценка на изпълнението на настоящата препоръка и, ако е необходимо, да я преразглежда.

Съставено в Брюксел на 18 юни 2009 година.

За Европейския парламент
Председател
H.-G. PÖTTERING

За Съвета
Председател
Štefan FÜLE

ВЪВЕДЕНИЕ КЪМ ПРИЛОЖЕНИЯТА

Настоящата препоръка установява Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството („Рамката“), която включва цикъл за осигуряване и подобряване на качеството на ПОО (планиране, прилагане, оценяване/ оценка и преразглеждане/ревизия) въз основа на подбрани критерии за качество, дескриптори и показатели, приложими за управлението на качеството, както на равнището на системите за ПОО, така на равнището на институтите, предоставящи ПОО. Целта е не да бъдат въведени нови стандарти, а да се подкрепят усилията на държавите-членки, като същевременно се запазва многообразието на техните подходи.

Рамката следва да се разглежда по-скоро като „набор от инструменти“, от който различните ползватели могат да избират дескрипторите и показателите, които те считат, че в най-голяма степен съответстват на изискванията на тяхната конкретна система за осигуряване на качество.

Предложените дескриптори (приложение I) и показатели (приложение II), се предоставят само като указание и се избират и прилагат от ползвателите на Рамката в зависимост от съвкупността или част от техните изисквания и съществуващите условия.

Те може да бъдат прилагани при първоначално и/или продължително професионално обучение в зависимост от съответните индивидуални характеристики на системите за ПОО в отделните държави-членки и вида на институтите, предоставящи ПОО.

Те следва да се използват на доброволни начала, като се отчита евентуалната добавена стойност, която носят, и в съответствие с националното законодателство и практика. Те не следва да се разглеждат нито като база за сравнение, нито като средство за докладване за или съставяне на сравнения между качеството и ефективността на различните национални системи. Отговорност за наблюдението на качеството на тези системи носят изцяло държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЕВРОПЕЙСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО: КРИТЕРИИ ЗА КАЧЕСТВО И ПРИМЕРНИ ДЕСКРИПТОРИ ⁽¹⁾

Настоящото приложение предлага общи критерии за качество и примерни дескриптори в помощ на държавите-членки, както те намерят за уместно, при прилагането на Рамката ⁽²⁾.

Критерии за качество	Примерни дескриптори на равнище система за ПОО	Примерни дескриптори на равнище институти, предоставящи ПОО
<p>Планирането отразява стратегическа позиция, споделяна от заинтересованите страни и включва изрични цели, действия и показатели</p>	<p>Целите на ПОО са описани в средносрочен и дългосрочен план и са обвързани с европейските цели</p> <p>Съответните заинтересовани страни участват в определянето на целите на ПОО на различни равнища</p> <p>Плановете се установяват и наблюдават чрез специфични показатели (критерии за успех)</p> <p>Установени са механизми и процедури за определяне на нуждите на обучението</p> <p>Създадена е информационна политика, която да гарантира най-добро разпространение на качествени резултати, при спазване на националните/регионални изисквания за защита на данните</p> <p>Определени са стандарти и насоки за разпознаване, утвърждаване и удостоверяване на индивидуалните способности</p>	<p>Европейските, националните и регионалните цели на политиката в областта на ПОО са отразени в местните планове, установени от институтите, предоставящи ПОО</p> <p>Определени са и се наблюдават ясно определени цели</p> <p>Текуща консултацията със съответните заинтересовани страни с цел да се установят специфичните местни/индивидуални потребности</p> <p>Ясно са разпределени отговорностите по управлението на качеството и развитието</p> <p>Налице е ранно участие на екипа в планирането, включително по отношение на развитието на качеството</p> <p>Предоставящите институти организират съвместни инициативи с други институти, предоставящи ПОО</p> <p>Съответните заинтересовани страни участват в процеса на анализиране на местните потребности</p> <p>Институтите, предоставящи ПОО разполагат с ясна и прозрачна система за осигуряване на качество</p>
<p>Плановете за прилагане са създадени след консултации със заинтересованите страни и включват изрични принципи</p>	<p>Плановете за прилагане са установени в сътрудничество със социалните партньори, институтите, предоставящи ПОО и други заинтересовани страни на различните равнища</p> <p>Плановете за прилагане включват разглеждане на необходимите ресурси, на възможностите на потребителите и инструментите, както и необходимите насоки за подкрепа</p> <p>Насоките и стандартите са създадени с цел прилагането им на различни равнища</p> <p>Плановете за прилагане включват специфична подкрепа за обучение на учители и обучавачи</p> <p>Отговорностите на институтите, предоставящи ПОО в процеса на прилагане са изрично описани и прозрачни</p> <p>Създава се национална и/или регионална рамка за осигуряване на качество, която включва насоки и стандарти за качество на равнище институт, предоставящ ПОО, чиято цел е да насърчават постоянното подобряване и саморегулирането</p>	<p>Ресурсите са подходящо съобразени/определени във вътрешен план с оглед постигането на целите, определени в плановете за прилагане</p> <p>Изрично се подкрепят уместни и всеобхватни партньорства с цел прилагане на планираните действия</p> <p>Стратегическият план за развитието на уменията на екипа определя потребностите от обучение за учители и обучавачи</p> <p>Екипът осъществява редовни обучения и развива сътрудничество със съответните външни заинтересовани страни, за да подкрепи изграждането на капацитет и подобряването на качеството и за да постигне по-добри резултати</p>

⁽¹⁾ За целите на настоящата препоръка се прилагат определения, основани на речника относно качеството на обучението на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) (работен документ, ноември 2003 г.).

⁽²⁾ Допълнителни уточнения относно избраните показатели за качество са подробно описани в приложение II.

Критерии за качество	Примерни дескриптори на равнище система за ПОО	Примерни дескриптори на равнище институти, предоставящи ПОО
<p>Оценяване на резултатите и процесите, подкрепено от конкретни цифри, се извършва редовно</p>	<p>Създава се методологията за оценяване, която включва вътрешно и външно оценяване</p> <p>Участието на заинтересованите лица в процеса на наблюдение и оценяване е съгласуван и ясно описан</p> <p>Националните/регионалните стандарти и процеси за подобряване и осигуряване на качеството съответстват и са пропорционални на потребностите на отрасъла</p> <p>Системите подлежат на самооценка, вътрешен и външен преглед, по целесъобразност</p> <p>Прилагат се системи за ранно предупреждение</p> <p>Прилагат се показатели за изпълнение</p> <p>Събират се съотносими, редовни и съгласувани данни, за да се измери успеха и да се определят областите за подобрене. Създадени са подходящи методологии за събиране на данни, например въпросници и показатели/измервателни единици</p>	<p>Периодично се извършва самооценка в съответствие с националните и регионалните нормативни уредби/рамки или по инициатива на институтите, предоставящи ПОО</p> <p>Оценяването и прегледът включват процеси и резултати от обучението включително оценка на удовлетворението на учащите, както и на постиженията и удовлетворението на екипа</p> <p>Оценяването и прегледът включват подходящи и ефективни механизми за включването на вътрешни и външни заинтересовани страни</p> <p>Прилагат се системи за ранно предупреждение</p>
<p>Преразглеждане</p>	<p>На всички равнища се определят процедури, механизми и инструменти за извършване на преразглеждането</p> <p>Процесите подлежат на периодично преразглеждане и се създават планове за действие за осъществяване на промени. Системите се коригират съответно.</p> <p>Информация относно резултатите от оценяването се прави обществено достъпна</p>	<p>Събират се отзиви на обучаващите се относно техния собствен учебен опит и относно средата на учене и преподаване. Наред с отзивите от преподавателите, те се използват за информация при следващи действия</p> <p>Информация относно резултатите от преразглеждането е широко обществено достъпна</p> <p>Процедурите относно отзивите и преразглеждането са част от процеса за стратегическо обучение в организацията</p> <p>Резултатите от процеса на оценяване се обсъждат със съответните заинтересовани страни и се изготвят съответни планове за действие</p>

ПРИЛОЖЕНИЕ II

РЕФЕРЕНТЕН НАБОР ОТ ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КАЧЕСТВО ЗА ОЦЕНКАТА НА КАЧЕСТВОТО НА ПОО

Настоящото приложение предлага всеобхватен набор от избрани показатели за качеството, които могат да бъдат използвани в подкрепа на оценяването и подобряването на качеството на равнище системи за ПОО и/или институтите, предоставящи ПОО. Наборът от показатели ще бъде допълнително развиван чрез двустранно и/или многостранно европейско сътрудничество, изградено въз основа на европейски данни и национални регистри.

По отношение на тяхното естество и цел, те следва да бъдат разграничавани от показателите и моделите за сравнение, посочени в заключенията на Съвета от 25 май 2007 г. относно съгласувана рамка от показатели и модели за сравнение относно наблюдението на напредъка при изпълнението на целите от Лисабон в областта на образованието и обучението.

Освен това таблицата на показателите не включва обобщени показатели на национално равнище, когато такива показатели не съществуват или е трудно да бъдат изведени. Обобщаването на тези показатели на национално равнище може да бъде извършено на по-късен етап въз основа на съвместно споразумение между държавите-членки, Комисията и мрежата на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество.

Показател	Вид на показателя	Цел на политиката
Общи показатели за осигуряване на качество		
<p>№ 1</p> <p>Значение на системите за осигуряване на качество за институтите, предоставящи ПОО:</p> <p>а) дял на институтите, предоставящи ПОО, използващи вътрешните системи за осигуряване на качеството, определени от закон/по собствена инициатива;</p> <p>б) дял на акредитираните институти, предоставящи ПОО.</p>	Контекст/Входен показател	<p>Насърчаване на културата на подобряване на качеството на равнище институти, предоставящи ПОО</p> <p>Повишаване на прозрачността на качеството на обучение</p> <p>Подобряване на взаимното доверие в предоставянето на обучение</p>
<p>№ 2</p> <p>Инвестиции в обучението на учители и обучаващи:</p> <p>а) дял на учителите и обучаващите, участващи в допълнително обучение;</p> <p>б) размер на инвестираните средства.</p>	Входен показател/Показател за процеса	<p>Насърчаване съпричастността на учители и обучаващи в процеса на развиване на качеството на ПОО</p> <p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара на труда</p> <p>Повишаване на индивидуалните способности за изграждане на капацитет за обучение</p> <p>Подобряване на постиженията на учащите се</p>
Показатели в подкрепа на целите за постигане на качество на политиките в областта на ПОО		
<p>№ 3</p> <p>Процент на участие в програмите за ПОО:</p> <p>Брой на участниците в програмите за ПОО ⁽¹⁾, според вида на програмата и индивидуалните критерии ⁽²⁾.</p>	Входен показател/Показател за процеса/Показател за резултата	<p>Получаване на основна информация на равнище система за ПОО и институти, предоставящи ПОО относно привлекателността на ПОО</p> <p>Целева подкрепа за увеличаване на достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно положение</p>

Показател	Вид на показателя	Цел на политиката
<p>№ 4</p> <p>Процент на завършване на програмите за ПОО:</p> <p>Брой лица, успешно завършили/изоставили програми за ПОО според вида на програмата и индивидуалните критерии.</p>	Показател за процеса/Показател за резултата	<p>Получаване на основна информация относно постигнатите резултати и качеството на процеса на обучение</p> <p>Изчисляване на процента на отпадащите от обучението в сравнение с процента на участие</p> <p>Подкрепа за успешно завършване като една от основните цели за постигане на качество на ПОО</p> <p>Предоставяне на обучение с подпомагаща насоченост, включително за групите в неравностойно положение</p>
<p>№ 5</p> <p>Процент на намиране на работа по програмите за ПОО:</p> <p>а) ориентирани на обучаващите се по ПОО в определен момент след завършване на обучението според вида на програмата и индивидуалните критерии ⁽³⁾;</p> <p>б) дял на обучаващите се по ПОО, намерили работа в определен момент след завършване на обучението, според вида на програмата и индивидуалните критерии.</p>	Показател за резултата	<p>Подкрепа на професионалната пригодност</p> <p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара на труда</p> <p>Предоставяне на обучение с подпомагаща насоченост, включително за групите в неравностойно положение</p>
<p>№ 6</p> <p>Използване на придобитите умения на работното място:</p> <p>а) информация относно работното място, получено от отделните лица след завършване на обучението според вида на обучението и индивидуалните критерии;</p> <p>б) процент на удовлетворение на отделните лица и на работодателите от придобитите умения/способности.</p>	Показател за резултата (комбинация от качествени и количествени данни)	<p>Увеличаване на професионалната пригодност</p> <p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара на труда</p> <p>Предоставяне на обучение с подпомагаща насоченост, включително за групите в неравностойно положение</p>
Допълнителна информация		
<p>№ 7</p> <p>Процент на безработицата ⁽⁴⁾ според индивидуалните критерии</p>	Показател за контекста	Основна информация за политиката за вземане на решения на равнище система за ПОО
<p>№ 8</p> <p>Превес на уязвими групи:</p> <p>а) процент на участници в ПОО, класифицирани като групи в неравностойно положение (в определени райони или области, привличащи работна ръка) според възрастта и пола;</p> <p>б) процент на успеваемост на групите в неравностойно положение според възрастта и пола.</p>	Показател за контекста	<p>Основна информация за политиката за вземане на решения на равнище система за ПОО</p> <p>Подкрепа за достъпа до ПОО на групите в неравностойно положение</p> <p>Предоставяне на обучение с подпомагаща насоченост за групите в неравностойно положение</p>

Показател	Вид на показателя	Цел на политиката
<p>№ 9</p> <p>Механизми за определяне на потребностите от обучение на пазара на труда:</p> <p>а) информация относно механизмите, създадени с цел да определят променящите се изисквания на различни равнища;</p> <p>б) доказателства за тяхната ефективност.</p>	<p>Контекст/Входен показател (информация относно качеството)</p>	<p>Подобряване на способността на ПОО да отговори на променящите се потребности на пазара на труда</p> <p>Подкрепа на професионалната пригодност</p>
<p>№ 10</p> <p>Схеми, използвани за насърчаване на по-лесен достъп до ПОО:</p> <p>а) информация относно съществуващите на различни равнища схеми;</p> <p>б) доказателства за тяхната ефективност.</p>	<p>Показател за процеса (информация относно качеството)</p>	<p>Подпомагане на достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно положение</p> <p>Предоставяне на обучение с подпомагаща насоченост</p>

(1) За интерактивното дистанционно обучение: нужен е период от шест седмици обучение преди обучаваният да може да се счита за участник.

За учене през целия живот: процент от населението, одобрен за официалните програми за ПОО.

(2) Освен основни критерии като пол и възраст, могат да бъдат прилагани и други социални критерии, като например лица, напуснали рано училище, най-високо ниво на образование, мигранти, лица с увреждания, продължителност на периода на безработица и т.н.

(3) За интерактивното дистанционно обучение: включително информация относно посоката, поета от отпадащите от ПОО.

(4) Определение според МОТ и ОИСР: лица на възраст между 15 и 74 години без работа, активно търсещи работа и готови да започнат работа.